

**ОСКАР УАЙЛД
ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО НА ЛОРД
АРТЪР САВИЛ
ЕТЮД ЗА ДЪЛГА**

Превод от английски: Жечка Георгиева, 2003

chitanka.info

1.

Беше последният прием на лейди Уиндърмиър преди Великден и домът ѝ, Бентинк Хаус, бе по-препълнен отвсякога. Шестима министри бяха пристигнали направо от официалния прием на Говорителя на Камарата на общините, накичени с ордените и лентите си, всички хубави жени се бяха пременили в най-елегантните си рокли, а в дъното на картинната галерия принцеса София от Карлсруе — едра дама с ориенталски черти, мънички черни очи и чудни смарагди — разговаряше високо на развален френски и се смееше невъздържано на всичко, което ѝ казваха. Наистина, какво пъстро общество! Блестящи благороднички бърбеха любезно със заклети радикали, известни моралисти стояха фрак до фрак с видни скептици, отбрана групичка епископи не оставяха на мира една пищна примадона и я следваха по петите от стая в стая, на стълбата няколко членове на Кралската художествена академия се правеха на художници и се говореше, че по едно време трапезарията била претърпкана с гении. Изобщо това беше един от най-сполучливите приеми на лейди Уиндърмиър, а принцесата стоя почти до единайсет и половина.

Щом тя си отиде, лейди Уиндърмиър се върна в картинната галерия, където прочут политикономист разясняваше надутото на възмутен унгарски виртуоз научната теория на музиката, и заговори херцогиня Пейзли. Изглеждаше невиджано красива с великолепната си шия с цвят на слонова кост, с огромните си сини като незабравки очи и тежките си, навити на руло златни коси. Като чисто злато — не онзи бледен сламен цвят, узурпирал напоследък името на благородния метал, а злато, каквото е вплетено в слънчевите лъчи и се крие в редки късове кехлибар; придаваха на лицето ѝ израза на светица и доста от очарованието на грешница. Интересен обект за психологическо проучване. Много рано в живота си тя бе открила важната истина, че неблагоприятното най-често се отдава на наивност, и няколкото нейни безразсъдни приключения, половината от които съвсем безобидни, ѝ бяха спечелили славата на интересна личност. Тя бе сменяла съпрузите

си неведнъж; „Дебрет“^[1] дори ѝ приписваше три женитби, но нито веднъж не бе сменила любовника си и затова обществото отдавна вече не я одумваше. Сега беше на четиридесет години, нямаше деца и бе изпълнена с онази необичайна страст към удоволствията, в която се крие тайната на младостта.

Изведнъж тя огледа с любопитство стаята и произнесе с ясения си алтов глас:

— Къде е моят хиромант?

— Вашият какво, Гладис? — възкликна херцогинята и неволно се стресна.

— Хироманта ми, херцогиньо, напоследък не мога да живея без него.

— Скъпа Гладис! Вие сте винаги тъй оригинална! — промърмори херцогинята, докато се опитваше да си спомни какво всъщност значеше хиромант и се надяваше да не е същото като хиропод.

— Два пъти в седмицата редовно идва да ми погледа на ръка — продължи лейди Уиндърмиър — и ми съобщава крайно интересни неща.

„Боже мой! — възкликна наум херцогинята. — Все пак е нещо като хиропод. Колко ужасно! Надявам се, че поне е чужденец. Тогава не би било чак толкова отвратително.“

— Непременно трябва да ви запозная с него.

— Да ме запознаете! — почти извика херцогинята. — Да не би да искате да кажете, че той е тук?

Тя започна да се оглежда за малкото си ветрило от черупка на костенурка и доста износения си дантелен шал, за да може да си тръгне всеки момент.

— Разбира се, че е тук — и през ум не би ми минало да дам прием, без да го поканя. Според него имам ръка на медиум и ако големият ми пръст бил малко по-къс, тогава щях да съм непоправима песимистка и да съм се оттеглила в манастир.

— А, ясно — въздъхна с облекчение херцогинята. — Значи ви предсказва щастието?

— Също и нещастieto — отвърна лейди Уиндърмиър. — При това в големи дози. Догодина например ще бъда изложена на всякакви опасности и по суша, и по вода, затова ще живея в балон и вечер ще

изтеглям яденето си нагоре в кошница. Всичко е записано на малкия ми пръст или на дланта ми — не помня вече на кое от двете.

— Но, Гладис, по този начин изкушавате провидението!

— Скъпа херцогиньо, провидението би трябвало досега да се е научило да устоява на изкушенията. Според мен на всеки трябва да му гледат на ръка поне веднъж в месеца, за да знае какво да не прави. Разбира се, той, така или иначе, го прави, но пък колко приятно е, когато си предупреден. А сега, ако някой незабавно не ми доведе мистър Поджърс, ще трябва сама да отида да го търся.

— Нека аз се заема с това, лейди Уиндърмиър — обади се висок хубав младеж, застанал наблизко и заслушан усмихнат в разговора.

— Много ви благодаря, лорд Артър, но се боя, че няма да го познаете.

— Щом е така надарен, както твърдите, лейди Уиндърмиър, изключено е да не го позная. Опишете ми го и веднага ще го доведа.

— Ни най-малко не прилича на хиромант. Искам да кажа, че съвсем няма тайнствен, езотеричен или романтичен вид. Той е дребен, пълен мъж с плешива глава и огромни очила със златни рамки. Нещо средно между домашен лекар и провинциален адвокат. Моля да ми простите за това, но уверявам ви — вината не е моя. Хората са много досадни. Познатите ми пианисти приличат досущ на поети, а поетите — на пианисти. Спомням си предишния сезон как поканих на вечеря един изключително опасен терорист — човек, вдигнал във въздуха безброй много хора и който винаги ходел с желязна ризница и кама в ръкава си. И знаете ли — когато дойде, оказа се, че прилича на добър стар свещеник, и през цялата вечер ни разказваше анекдоти. Беше много забавен, разбира се, но аз бях ужасно разочарована. А когато го попитах за ризницата, той само се засмя и каза, че в Англия било прекалено студено за железни доспехи. А, ето го и мистър Поджърс. Мистър Поджърс, искам да видите ръката на херцогиня Пейзли. Херцогиньо, трябва да си свалите ръкавицата. Не, не лявата, другата.

— Скъпа Гладис, аз наистина не мисля, че е редно — запротестира херцогинята, докато разкопчаваше неуверено доста замърсената си ръкавица от тънка кожа.

— Нищо интересно не е редно — отвърна лейди Уиндърмиър. — *On a fait le monde ainsi*^[2]. Но нека първо ви запозная. Херцогиньо, това е мистър Поджърс, моят домашен хиромант. Мистър Поджърс, да ви

представя херцогиня Пейзли и ако ѝ кажете, че лунното хълмче на нейната ръка е по-голямо от моето, няма да вярвам повече на нито една ваша дума.

— Убедена съм, Гладис, че по ръката ми няма нищо подобно — най-сериозно каза херцогинята.

— Вие сте съвършено права, ваша светлост — додаде мистър Поджърс, като хвърли поглед върху малката пухкава ръка с къси квадратни пръсти. — Лунното ви хълмче е много слабо загатнато. Затова пък линията на живота ви е отлична. Моля да прегънете китката си. Благодаря. Да, на дланта ви има три ясни линии. Ще доживеете до дълбока старост, херцогиньо, и ще бъдете извънредно щастлива. Амбиция... много умерена, линията на ума не е прекалено изявена, линията на сърцето...

— Моля ви, мистър Поджър, не бъдете дискретен! — възкликна лейди Уиндърмиър.

— Нищо не би ми доставило по-голямо удоволствие — отвърна с поклон мистър Поджърс, — ако херцогинята е била някога... но трябва да кажа, че за съжаление виждам постоянство на емоциите, съчетано със силно чувство за дълг.

— Моля ви, продължете, мистър Поджърс — рече херцогинята с много доволен вид.

— Пестеливостта ви съвсем не е най-незначителната ви добродетел, ваша светлост — допълни мистър Поджърс и лейди Уиндърмиър избухна в неудържим смях.

— Пестеливостта е твърде похвално качество — забеляза самодоволно херцогинята. — Когато се омъжих за Пейзли, той имаше единайсет замъка и нито една къща за живеене.

— А сега има единайсет къщи и нито един замък! — възкликна лейди Уиндърмиър.

— Е, да, скъпа... — започна херцогинята. — Обичам...

— Удобствата — продължи мистър Поджърс, — нововъведенията в дома и течаща топла вода във всяка спалня. Ваша светлост е съвършено права. Удобствата са единственото нещо, което е в състояние да ни даде нашата цивилизация.

— Вие прекрасно отгатнахте характера на херцогинята, мистър Поджърс. Сега трябва да познаете и характера на лейди Флора.

И в отговор на лекото кимване на усмихнатата домакиня, иззад канапето пристъпи високо момиче с пепеляворуса коса и щръкнали лопатки и протегна дълга кокалеста ръка с източени пръсти.

— А, пианистка! Виждам една отлична пианистка, но може би не съвсем истински музикант. Много сдържана, много добродетелна, изпитва силна любов към животните.

— Съвършено вярно! — възкликна херцогинята, като се обърна към лейди Уиндърмиър. — Наистина Флора държи в Маклоски две дузини шотландски овчарки и ако баща ѝ разреши, би превърнала къщата ни в менажерия.

— Е, аз превръщам моята къща точно в това всеки четвъртък вечер — засмя се лейди Уиндърмиър. — Само че предпочитам лъвовете пред шотландските овчарки.

— Единствената ви грешка, лейди Уиндърмиър — отбеляза мистър Поджърс с дълбок поклон.

— Ако жената не умее да прави грешките си чаровни, тя не е истинска жена — отвърна незабавно лейди Уиндърмиър. — Но вие трябва да погледате на още хора. Елате, сър Томас, покажете ръката си на мистър Поджърс.

Добродушен възрастен джентълмен с бяла жилетка пристъпи напред и протегна едра ръбеста ръка с много дълъг среден пръст.

— Обичате приключенията; четири продължителни пътешествия в миналото и ви предстои още едно. Претърпели сте три корабокрушения. Не, само две, но ви очаква трето по време на следващото ви пътуване. Заклет консерватор, много педантичен и страстен колекционер на редки любопитни вещи. Между шестнайсетата и осемнайсетата си година сте прекарвали тежка болест. На около трийсетгодишна възраст сте наследили голямо богатство. Подчертана нетърпимост към котки и радикали.

— Изумително! — провикна се сър Томас. — Непременно трябва да видите и ръката на жена ми!

— На втората ви жена — тихо уточни мистър Поджърс, без да изпуска ръката на сър Томас. — На втората ви жена. За мен ще е голяма чест.

Но лейди Марвъл — меланхолична дама с кестеняви коси и издаващи чувствителност мигли, категорично отказа да излага на показ миналото или бъдещето си. Никакви увещания на лейди Уиндърмиър

не можаха да убедят руския посланик мосю дьо Колов дори да свали ръкавицата си. Всъщност много от гостите явно се бояха да срещнат погледа на странното дребно човече с неговата стереотипна усмивка, очила със златни рамки и малки лъскави очички. А когато заяви на горката лейди Фърмор, и то на всеослушание, че тя пет пари не дава за музиката, но затова пък има слабост към музикантите, всички бяха на мнение, че хиромантията е извънредно опасна наука и не бива да се насърчава — освен на четири очи.

Лорд Артър Савил обаче, който не беше чул нищо за злощастния случай с лейди Фърмор и наблюдаваше с голям интерес мистър Поджърс, изгаряше от любопитство да чуе бъдещето си и тъй като се смущаваше да помоли сам, отиде при лейди Уиндърмиър в другия край на стаята и я попита, изчервявайки се по най-чаровен начин, дали според нея мистър Поджърс би имал нещо против.

— Разбира се, че няма да има нищо против — увери го домакинята. — Нали затова е тук. Моите лъвове, лорд Артър, са дресирани да скачат през обръчи, щом ги помоля. Ала трябва да ви предупредя, че ще разкажа всичко на Сибил. Утре я чакам да обядваме заедно и да си побъбрим за шапки, но ако мистър Поджърс открие, че имате лош характер или сте предразположен към подагра, или имате съпруга в квартал Бейзуотър, бъдете сигурен, че ще ѝ кажа всичко.

Лорд Артър се усмихна и поклати глава.

— Не се боя. Сибил ме познава тъй добре, както и аз нея.

— О! Малко съжалявам, че казахте това. Най-подходящата основа за женитбата е взаимното непознаване. Не, ни най-малко не съм цинична, просто съм достатъчно опитна, което впрочем е почти същото. Мистър Поджърс, лорд Артър Савил умира от желание да му гледате на ръка. И не му казвайте, че е сгоден за едно от най-красивите момичета в Лондон, защото това бе оповестено преди месец в „Морнинг Поуст“.

— Скъпа лейди Уиндърмиър! — възкликна маркиза Джедбъро. — Моля ви, нека мистър Поджърс постои още при нас. Той току-що ми каза, че трябвало да стана актриса, и много ме заинтригува.

— Щом ви е казал такова нещо, тогава непременно трябва да ви го отнема. Елате, мистър Поджърс, и вижте ръката на лорд Артър.

— Е — подхвърли лейди Джедбъро с мила гримаса, като се надигна от канапето, — щом не мога да бъда актриса, тогава ми

разрешете поне да се присъединя към публиката.

— Разбира се, ние всички ще слушаме — рече лейди Уиндърмиър. — Хайде, мистър Поджърс, кажете ни нещо приятно. Лорд Артър е един от моите любимци.

Ала когато мистър Поджърс погледна ръката на лорд Артър, той пребледня някак странно и не отрони нито дума. Сякаш тръпка премина през тялото му и гъстите му като гъсеници вежди конвулсивно зашаваха по един особен, дразнещ начин, както винаги, когато бе озадачен. После по жълтеникавото му чело като отровна роса избиха едри капки пот, а дебелите му пръсти станаха студени и лепкави.

Тези необясними признаци на възбуда не се изплъзнаха от вниманието на лорд Савил и за пръв път в живота си той изпита страх. Първото нещо, което му се прииска да направи, бе да избяга от стаята, ала се въздържа. По-добре да разбере най-страшното, независимо какво бе то, отколкото да живее в ужасна неизвестност.

— Аз чакам, мистър Поджърс — обади се той.

— Ние всички чакаме! — извика лейди Уиндърмиър с характерните за нея нетърпение и припряност, но хиромантът не отвърна нищо.

— Предполагам, че и лорд Артър ще стане актьор — обади се лейди Джедбъро, — но след като го сгълчахте, мистър Поджърс не смее да му го каже.

Мистър Поджърс пусна внезапно дясната ръка на лорд Артър и сграбчи лявата, след което се наведе тъй ниско над нея, за да я разгледа добре, че златните рамки на очилата му сякаш се допряха до дланта. За миг по лицето му се изписа ужас, но той бързо се овладя и промълви с пресилена усмивка, вдигнал поглед към лейди Уиндърмиър:

— Това е ръката на един чаровен млад мъж.

— Разбира се! — възкликна лейди Уиндърмиър. — Но ще излезе ли от него чаровен съпруг? Това е, което ме интересува.

— Всички чаровни младежи стават чаровни съпрузи — отговори мистър Поджърс.

— Аз пък не мисля, че съпругът трябва да е много обаятелен — замислено продума лейди Джедбъро. — Твърде е опасно.

— Мило дете, те никога не са твърде обаятелни — успокои я лейди Уиндърмиър. — Но мен ме занимават подробностите.

Единствено те представляват някакъв интерес. Какво ще се случи с лорд Артър?

— През следващите няколко месеца лорд Артър ще направи голямо пътешествие...

— Естествено — сватбеното му пътешествие.

— И ще изгуби свой роднина.

— Надявам се, не сестра си? — попита лейди Джедбъро с жален глас.

— Не, разбира се — успокои я мистър Поджърс и махна с ръка. — Става дума за далечен роднина.

— Ужасно съм разочарована — заяви лейди Уиндърмиър. — Утре няма да мога да кажа на Сибил абсолютно нищо. В днешно време никой не се интересува от далечните си роднини. Излязоха от мода преди много години. Въпреки това, струва ми се, няма да е зле Сибил да си ушие един черен тоалет, все ще ѝ потрябва за църква. А сега да отидем да вечеряме. Останалите сигурно са изяли всичко, но ще намерим поне гореща супа. Едно време Франсоа правеше великолепни супи, но напоследък така се е увлякъл от политиката, че никога не съм сигурна в него. Генерал Буланже поне да си стоеше мирно. Херцогиньо, може би сте уморена?

— Ни най-малко, Гладис — отвърна херцогинята и се затътри към вратата. — Чудесно се забавлявах, а хироподът... искам да кажа, хиромантът беше изключително интересен. Флора, къде е ветрилото ми? Ах, сър Томас, много ви благодаря. А дантеленият ми шал, Флора? Ах, благодаря, сър Томас, толкова сте мил.

Достойната дама най-сетне успя да слезе по стълбите, без да изпусне шишенцето си с парфюм повече от два пъти.

През всичкото това време лорд Артър Савил не помръдна от мястото си до камината, премалаял от ужас и предчувствие за неизбежно зло. Усмихна се тъжно на сестра си, която мина покрай него под ръка с лорд Плимдейл, прелестна в розовата си брокатена рокля и перли, и почти не чу лейди Уиндърмиър, която го повика да тръгне с нея. Мислеше си за Сибил Мъртън и очите му се изпълниха със сълзи при мисълта, че нещо може да ги раздели.

Ако го погледнеше човек, би си казал, че Немезида е откраднала щита на Палада и му е показала главата на Горгона. Сякаш се бе превърнал в камък и лицето му бе мраморнобяло от мъка. Той бе

живял лекия и охолен живот на млад и богат благородник, далеч от всякакви простолюдни грижи, отдаден на прелестно момчешко безгрижие. А ето че се сблъскваше със страховитата тайнственост на Съдбата, с ужасяващата същност на Неизбежното.

Всичко това му изглеждаше някак си налудничаво и чудовищно. Възможно ли е наистина на ръката му да е изписан със знаци, непонятни за самия него, но които друг човек можеше да разчете и разтълкува, някакъв смъртен грях, някакъв кървав знак за престъпление? Нима няма изход? Нима не сме нищо повече от шахматни фигури, движени от невидима сила, съдове, които грънчарят оформя както му хрумне, за слава или позор? Разумът му се разбунтува при тази мисъл, ала въпреки това усещаше, че над него е надвиснала някаква трагедия и че внезапно е натоварен с непоносимо бреме. Колко са щастливи актьорите! Те сами могат да избират дали да играят в трагедия или комедия, дали да страдат или да се веселят, да се смеят или да ронят сълзи. Ала в живота всичко е тъй различно. Повечето мъже и жени са принудени да изпълняват роли, за които изобщо не са подготвени. Нашите гилдънстърновци играят ролята на Хамлет, а хамлетовците ни трябва да се правят на шутове като принц Хал. Светът е сцена, но постановката е твърде слаба.

Внезапно в стаята влезе мистър Поджърс. Той се стресна при вида на лорд Артър и грубото му пълно лице стана зеленикавожълто. Погледите на двамата мъже се срещнаха и в първия момент никой не проговори.

— Херцогинята си е забравила едната ръкавица, лорд Артър, и ме помоли да ѝ я занеса — обади се най-сетне мистър Поджърс. — А, ето я на канапето. Желая ви приятна вечер.

— Мистър Поджърс, настоявам да ми дадете пряк отговор на един въпрос, който ще ви задам.

— Друг път, лорд Артър, херцогинята много бърза. Боя се, че трябва веднага да отида при нея.

— Не, няма да отидете. Закъде толкова се е разбързала?

— Не бива да караме дамите да ни чакат, лорд Артър — отговори мистър Поджърс с лека усмивка. — Нежният пол е склонен да проявява нетърпеливост.

Изящните устни на лорд Артър се изкривиха в презрителна и капризна гримаса. Бедната херцогиня ни най-малко не го интересуваше

в момента. Той прекоси стаята и протегна ръката си на мистър Поджърс.

— Кажете ми какво виждате. Искам да чуя истината. Трябва да я науча. Не съм дете.

Мистър Поджърс примигна зад очилата си със златни рамки и притеснено запристъпва от крак на крак, докато ръката му нервно опипваше верижката на часовника му.

— Кое ви кара да мислите, че съм видял на ръката ви нещо повече от онова, което ви казах, лорд Артър?

— Убеден съм, че видяхте, и настоявам да ми кажете какво е то. Ще ви платя. Ще ви дам чек за сто лири.

Зелените очи блеснаха за миг, след което отново помътняха.

— Гвинеи? — тихо попита най-сетне мистър Поджърс.

— Разбира се. Още утре ще ви изпратя чека. Кой е вашият клуб?

— Нямам клуб. Тоест засега нямам клуб. Адресът ми е...
Позволете да ви дам визитната си картичка.

И той извади от джоба на жилетката си картичка с позлатени ръбове и я подаде с нисък поклон на лорд Артър, който веднага я прочете:

Мистър СЕПТИМЪС ПОДЖЪРС
Професионален хиромант
Уест Мун Стрийт №103А

— Приемните ми часове са от десет до четири — промърмори автоматично мистър Поджърс. — За цели семейства правя намаление от тарифата.

— Побързайте! — възкликна преbledнелият лорд Артър и протегна ръка.

Мистър Поджърс се огледа нервно и дръпна тежката завеса пред вратата.

— Ще ни отнеме време, лорд Артър. По-добре седнете.

— Побързайте, сър! — нетърпеливо извика пак младият лорд и сърдито тропна с крак по излъскания под.

Мистър Поджърс се усмихна, извади една лупа от малкото си джобче и внимателно я избърса с носната си кърпа.

— Сега вече съм готов — обяви той.

---

[1] Справочник за аристокрацията в Англия, който се издава всяка година от 1802-ра насам. — Б.пр. ↑

[2] Така е устроен светът (фр.). — Б.пр. ↑

2.

Десет минути по-късно лорд Артър Савил изскочи от Бентинк Хаус с пребледняло от ужас лице и обезумели от мъка очи и, сляп и глух за всичко наоколо, се запровира през тълпата от облечени в кожуси лакеи, които се трупаха около големия раиран брезентов навес. Нощта беше леденостудена и газените фенери на площада ту припламваха, ту трепкаха от режещия вятър, ала ръцете му горяха трескаво и челото му пламтеше като жар. Вървеше все напред и напред с походка на пиян човек. Един полицай го изгледа с любопитство, като мина покрай него, а някакъв просяк, който се подаде иззад един свод да помоли за милостиня, отстъпи изплашено, видял злочестина, по-голяма от своята. Най-сетне лорд Артър се спря под една улична лампа и огледа дланите на ръцете си. Стори му се, че различава вече кървавото петно, и от треперещите му устни се откъсна немощен вик.

Убийство! Ето какво бе съзрял хиромантът. Убийство! Сякаш и нощта знаеше, сякаш и унилият вятър свиреше същото в ушите му. То се спотайваше в тъмните ъгли на улиците, хилеше му се от покривите на къщите.

Най-напред отиде в Хайд Парк, чиито мрачни дървета странно го привличаха. Облегна се премалял на оградата и подпря чело о влажния метал, за да го охлади, заслушан в шепота на притихналите дървета. „Убийство! Убийство!“ — повтаряше си той, като че ли честото изговаряне можеше да замъгли смисъла на думата. Звукът на собствения му глас го караше да тръпне, ала въпреки това сякаш се надяваше ехото да го чуе и да пробуди спящия град от сънищата му. Изпитваше безумно желание да спре някой случаен минувач и да му разкаже всичко.

Озова се на Оксфорд Стрийт и оттам излезе в тесни улички с лоша слава. Две силно гримирани жени подвикнаха подигравателно след него. От някакъв тъмен двор се дочуха ругатни и глухи удари, последвани от пронизителни писъци, а върху едни влажни стъпала съзря сгърбените силуети на немотията и старостта. Почувства

странна жалост. Дали и тези деца на греха и несретата бяха също като него обречени от съдбата? Не бяха ли и те само марионетки в едно чудовищно представление?

Ала въпреки всичко го поразиха не тайнствеността, а комичното в страданието, неговата пълна безполезност, гротескната липса на всякакъв смисъл. Колко нелепо му изглеждаше всичко! И лишено от хармония! Беше поразен от разминаването между повърхностния оптимизъм на деня и реалностите на съществуването. Все още беше твърде млад.

След известно време се озова пред църквата в Марълбън. Смълчаната улица изглеждаше като дълга лента от излъскано сребро, нашарена тук-таме от изящните тъмни орнаменти на колебливи сенки. Далече — далече се извиваше редица от мигащи газени фенери, а пред малка къща с каменна ограда бе спрял самотен файтон, чийто кочияш спеше вътре. С бързи крачки се запъти към Портланд Плейс и от време на време се оглеждаше, сякаш се боеше да не го следят. На ъгъла на Рич Стрийт двама мъже четяха малко обявление върху дъска за афиши. Испита странно любопитство и прекоси да го види. Щом приближи, пред погледа му се изпречи думата „Убийство“, изписана с едри черни букви. Отстъпи изплашено и страните му пламнаха. В обявата се предлагаше възнаграждение за всякакви сведения, необходими, за да бъде арестуван среден на ръст човек между трийсет и четиридесетгодишен, с бомбе, черно палто, карирани панталони и белег на дясната буза. Прочете го втори и трети път и се почуди дали нещастникът ще бъде заловен и колко ли е изплашен. Може би някой ден и неговото име ще бъде разлепено по стените на Лондон. Някой ден може би и за неговата глава ще се предлага възнаграждение.

При тази мисъл му приля от ужас. Обърна се обратно и забърза в нощта. Не знаеше накъде да върви. Смътно си спомняше лабиринта от мизерни къщи, как се изгуби из мрачните улички и едва призори се озова на площад Пикадили. Когато се отправи към дома си на площад Белгрейв, срещна тежко натоварени каруци на път за Ковънт Гардън. Облечените в бели ризи каруцари с приятни загорели лица и рошави къдрави коси уверено плющяха с камшици и от време на време си подвикваха един на друг, на гърба на огромен сив кон — водача на трополящия обоз, бе седнало засмяно топчесто момче с букетче иглики на смачканата си шапка, което стискаше здраво гривата с малките си

ръце. Огромните камари зеленчуци приличаха на нефрит върху фона на утринното небе, на зелен нефрит върху фона на чудна роза. Лорд Артър изпита особено, необяснимо вълнение. Имаше нещо неизразимо трогателно в крехката прелест на зората и той си помисли — колко ли дни започват с красота и завършват с буря. А тези селяни с грубите си добродушни гласове и безгрижно държане — какъв странен Лондон виждат те! Един Лондон, лишен от греха на нощта и пушека на деня, блед призрачен град като безлюдно гробище. Зачуди се какво ли знаят за него, какво ли знаят за неговото величие и позор, за неговите бурни огнени радости и чудовищен глад, за всичко онова, което се гради и руши от зори до мрак. Може би за тях той бе просто пазар, където докарваха за продан стоката си и прекарваха най-много по няколко часа, след което напускаха все още безлюдните улици и спящи къщи. Колкото и недодялани да изглеждаха с грубо подкованите си обуца и непохватните си походки, в тях имаше нещо от Аркадия. Лорд Артър почувства ведрината, която излъчваха те, защото живееха близо до природата. Завидя им за всичко онова, което не знаеха.

Когато стигна площад Белгрейв, небето избледня и птиците започнаха да чуруликат в градинките.

3.

Когато лорд Артър се събуди, часът беше дванайсет и обедното слънце струеше през светлите, с цвят на слонова кост копринени пердета на спалнята му. Той стана и погледна през прозореца. Силна мараня тегнеше над големия град, а покривите на къщите бяха от потъмняло сребро. Долу в ярката светлина на площада няколко деца пърхаха като бели пеперуди, а тротоарите гъмжаха от народ, насочил се към Хайд Парк. Никога животът не бе му се струвал тъй прекрасен, а силите на злото — тъй далечни.

Прислужникът му донесе на поднос чаша какао. След като го изпи, той дръпна тежката плюшена завеса с цвят на праскова и влезе в банята. Светлината меко се процеждаше от тавана през тънки плочи от прозрачен оникс, а водата в мраморната вана проблясваше като лунен камък. Той бързо се топна, а след като хладната вода стигна до гърлото и косата му, потопи и главата си, сякаш искаше да измие петното от някакъв срамен спомен. Когато излезе от водата, се почувства почти успокоен. Изумителното физическо въздействие на момента бе взело връх над него, което впрочем често се случва със здрави хора, тъй като усещанията, също като огъня, могат както да пречистват, така и да унищожават.

След като закуси, се изтегна на дивана и запали цигара. Върху полицата над камината в рамка от фин стар брокат стоеше голяма снимка на Сибил Мъртън — такава, каквато я бе видял първия път на бала у лейди Ноел. Малката изящна глава бе леко наклонена на една страна, като че ли тънката, подобна на тръстика шия не издържаше под тежестта на толкова голяма красота. Устните бяха леко разтворени и сякаш бяха създадени за нежна музика, а замечтаните, учудени очи издаваха цялата крехка чистота на моминството. Меката прилепнала рокля от крепдешин и голямото ветрило с формата на листо я правеха да изглежда като деликатните теракотени фигурки от Танагра, а в позата и стойката ѝ наистина имаше някаква древногръцка грация. Ала въпреки това не беше дребна. Беше безупречно сложена — нещо рядко

в едни времена, когато жените са или прекалено едри, или твърде дребни.

Лорд Артър я съзерцаваше, изпълнен с онази неопишуема жал, родена от любовта. Чувстваше, че да се ожени за нея с надвисналата над главата му орис за убийство, би било предателство като онова на Юда, грях, по-тежък от всеки, за който би мечтала Лукреция Борджия. Какво щастие би могло да ги очаква, когато всеки момент той можеше да бъде призван да изпълни страховитото прорицание, изписано на ръката му? Що за живот щяха да водят с това ужасно предопределение от съдбата? Сватбата трябваше да се отложи на всяка цена. Решението му беше твърдо. Колкото и пламенно да обичаше това момиче, което с едно докосване на пръстите си караше всяка фибра на тялото му да потръпва от върховна радост, когато седяха един до друг, той въпреки всичко съзнаваше много добре дълга си и че нямаше право да се жени, докато не е извършил убийството. След като приключи с него, ще може да се изправи пред олтара със Сибил Мъртън, да свърже живота си с нейния без опасението, че върши зло. Едва тогава можеше да я вземе в прегръдките си, убеден, че тя няма да се черви заради него, да свежда посрамена глава. Но първо трябва да го извърши; и колкото по-бързо, толкова по-добре и за двама им.

Много хора в неговото положение биха предпочели осеяната с иглики пътека на отлагането пред стръмнините на дълга, ала лорд Артър бе прекалено добросъвестен, за да постави удоволствието си пред принципа. Любовта му не беше просто страст, за него Сибил бе олицетворение на всичко добро й възвишено. За миг усети естествено отвращение от онова, което бе принуден да извърши, ала то скоро премина. Сърцето му подсказа, че няма да бъде грях, а саможертва, разумът му напомни, че друга възможност за него нямаше. Трябваше да избира между живот за себе си и живот за другите и колкото и ужасна да бе несъмнено тази дилема, той знаеше, че не бива да допусне себичността да възтържествува над любовта. Рано или късно всеки от нас се оказва изправен пред същия проблем, на всички ни задават същия въпрос. С лорд Артър това се случи рано в живота му — преди природата му да бе покварена от пресметливия цинизъм на зрялата възраст, или сърцето му — разядено от празното модно себелюбие на нашето време, затова не усети никакво колебание по отношение на своя дълг. За негово щастие, също така, той не беше

празен мечтател или ленив дилетант. Ако беше такъв, би се колебал като Хамлет и би допуснал нерешителността да отслаби волята му. Ала дълбоко в себе си той бе практичен. За него животът означаваше по-скоро действие, отколкото размисъл. Той притежаваше най-рядкото човешко качество — здравият разум.

Влудяващите бурни чувства от предишната нощ се бяха вече уталожили напълно и той си спомняше своите безумни лутания от една улица в друга и мъчителните си душевни терзания почти със срам. Поради самата си искреност сега страданията му дори изглеждаха недействителни. Почуди се как е могъл да бъде толкова глупав, че да роптае и се бунтува против неизбежното. Единственият въпрос, който го вълнуваше, бе кого да убие, защото му беше съвсем ясно, че за убийството, както и при езическите религии, е необходим не само жрец, но и жертва. Тъй като не беше гений, нямаше врагове, пък и усещаше, че моментът не е подходящ за разчистването на лични сметки или обиди, защото поверената му мисия бе изключително важна и сериозна. Затова състави списък на своите приятели и роднини върху лист нотна хартия, проучи го задълбочено и реши въпроса в полза на лейди Клемънтайна Бошан — мила старица, която живееше на Кързън Стрийт и бе негова втора братовчедка по майчина линия. Винаги много бе харесвал лейди Клем, както я наричаха всички, и понеже самият той стана изключително богат, след като наследи имуществото на лорд Ръгби при навършване на своето пълнолетие, нямаше никаква вероятност да извлече от нейната смърт някаква вулгарна парична изгода. Колкото повече обмисляше въпроса, толкова повече тя му се струваше най-подходящият човек, и тъй като беше убеден, че би било крайно несправедливо към Сибил да допусне каквото и да било забавяне, реши веднага да пристъпи към дело.

Първото нещо, което трябваше да се свърши, бе да уреди сметките си с хироманта затова седна до прозореца, зад малкото си писалище в стил шератон, и написа чек за сто и пет лири, които да бъдат изплатени на мистър Септимъс Поджърс, сложи го в плик и заръча на прислужника си да го отнесе на Уест Мун Стрийт. След това се обади в конюшната, нареди да приготвят файтона му и се облече. На излизане от стаята хвърли още един поглед към снимката на Сибил Мъртън и се закле, че каквото и да се случи, никога няма да ѝ разкрие

какво върши за нейно добро, а ще пази тайната на своята саможертва дълбоко в сърцето си.

На път за своя клуб „Бъкигам“ се отби в един цветарски магазин и поръча да изпратят на Сибил разкошна кошница нарциси с прелестни бели листенца и тичинки, пъстри като фазанови оченца, а щом пристигна в клуба, отиде направо в библиотеката, натисна звънеца и каза на сервитьора да му донесе лимонада и книга по токсикология. Беше решил твърдо, че отровата е най-подходящото средство, което трябва да използва за това тъй неприятно дело. Всичко, свързано с физическо насилие, му бе крайно отвратително, а и много държеше да не убива лейди Клемънтайна по начин, който би привлякъл вниманието на обществеността; мисълта, че може да бъде сметнат за един от дресираните лъвове на лейди Уиндърмиър, или да види името си по страниците на долнопробната клюкарска преса, му бе безкрайно противна. Освен това трябваше да се съобразява и с родителите на Сибил, които имаха старомодни схващания и можеха да се противопоставят на женитбата, ако той бъде замесен в някаква скандална история, макар да бе убеден, че ако им разкриеше фактите, те първи биха одобрили подбудите му. Така че имаше всички основания да се спре на отровата като безопасно, сигурно и безшумно средство, изключващо необходимостта от болезнени сцени, към които, като повечето англичани, имаше вродена нетърпимост.

Нищо обаче не му бе известно за науката токсикология и понеже сервитьорът не можа да открие в библиотеката друго освен „Справочникът на Ръф“ и списанията „Бейли“, той огледа сам лавиците и най-сетне попадна на едно чудесно подвързано томче „Фармакопея“ и екземпляр от „Токсикологията“ на Ърскин под редакцията на сър Матю Рийд, председател на Кралския лекарски колеж и един от най-старите членове на клуба „Бъкигам“, избран погрешка вместо друг човек — досадно недоразумение, което тъй бе разярило ръководството на клуба, че когато бе кандидатствал истинският човек, всички единодушно бяха гласували против. Лорд Артър бе доста озадачен от научната терминология, използвана и в двете книги, и тъкмо почваше да съжалява, че в Оксфорд не бе изучавал по-задълбочено класическите езици, когато във втория том на Ърскин откри интересно и подробно описание на свойствата на аконитина, разяснени на достатъчно разбираем английски. Реши, че

това именно е отровата, която му трябва. Бърза, с почти моментално действие, съвършено безболезнена, а ако се вземела в желатинова капсула — начин, препоръчван от сър Матю, — съвсем не била отвратителна на вкус. Той си отбеляза върху маншета на ризата количеството, необходимо за смъртоносна доза, върна книгите по местата им и бавно се запъти по Сейнт Джеймсис Стрийт към голямата аптека „Песъл и Хъмби“. Мистър Песъл, който винаги обслужваше аристокрацията лично, бе силно озадачен от поръчката и много почтително промърмори нещо за необходимостта от рецепта. Ала щом сър Артър му обясни, че купува отровата за големия си норвежки пес, от когото трябвало да се отърве, защото проявявал признаци на бяс и вече два пъти ухапал кочияша по прасеца, аптекарят обяви, че е напълно доволен от обясненията, направи комплимент на лорд Артър за познанията му по токсикология и незабавно изпълни поръчката.

Лорд Артър постави капсулата в прелестна сребърна бонбониерка, която бе забелязал на витрината на един магазин на Бонд Стрийт, изхвърли грозната опаковка на „Песъл и Хъмби“ и незабавно потегли към дома на лейди Клемънтайна.

— Oh, monsieur le mauvais sujet!^[1] — възкликна старата дама, щом той влезе в стаята. — Къде се губихте толкова дълго време?

— Скъпа ми лейди Клем, аз не принадлежа на себе си нито за миг — отвърна лорд Артър усмихнат.

— Очевидно искате да кажете, че по цял ден се движите в компанията на Сибил Мъртън, купувате chiffons^[2] и си говорите празни работи. Не разбирам защо хората вдигат толкова шум около женитбите си. По мое време беше недопустимо да се галим и да си гугае пред хората, пък и насаме също.

— Уверявам ви, че не съм виждал Сибил вече двайсет и четири часа, лейди Клем. Доколкото можах да разбера, тя принадлежи изцяло на шапкарката си.

— Естествено — това е единствената причина, която ви е довела при една грозна старица като мен. Чудна работа, вие мъжете изобщо не си вземате поука. On a fait des folies pour moi^[3], а ето ме сега, стара ревматична бабичка с перука и гаден характер. Ако не беше лейди Джансън да ми изпраща най-противните френски романи, които е в състояние да намери, не знам какво бих правила по цял ден. Докторите

не ги бива за нищо, освен да си получават хонорарите. Не могат да ми излекуват дори киселините в стомаха.

— Донесъл съм ви лек за това, лейди Клем — тържествено заяви лорд Артър. — Великолепно средство, изобретено от един американец.

— Не съм много очарована от американските изобретения, Артър. Никак дори. Изчетох напоследък няколко американски романа, но бяха пълна безсмислица.

— А, в това тук няма нищо безсмислено, лейди Клем. Уверявам ви, че непременно ще ви помогне. Обещайте ми да го опитате.

Лорд Артър извади от джоба си малката кутийка и я подаде на лейди Клемънтайна.

— Кутийката е очарователна, Артър. Подарък ли ми правите, наистина? Колко мило от ваша страна! А, това ли е чудотворното лекарство? Прилича ми на бонбон. Ще го взема още сега.

— Боже мой! Лейди Клем! — извика лорд Артър и хвана ръката ѝ. — Недейте, в никакъв случай! Това е хомеопатично лекарство и ако го вземете, без да имате киселини в стомаха, може страшно да ви навреди. Изчакайте следващия пристъп и тогава го гълтнете. Резултатът ще ви изуми.

— Така ми се иска да го взема още сега — въздъхна лейди Клемънтайна, като вдигна към светлината малката прозрачна капсула с плаващото мехурче течен аконитин. — Убедена съм, че е много вкусно. Работата е там, че макар да ненавиждам лекарите, обожавам лекарствата. Въпреки това ще се стърпя до следващия пристъп.

— И кога ще бъде той? — нетърпеливо попита лорд Артър? — Скоро ли?

— Надявам се да е поне след седмица. Вчера сутринта си изпатих много зле. Но нищо не е сигурно.

— Ала сте убедена, че ще имате киселини преди края на месеца, нали, лейди Клем?

— Боя се, че да. Колко сте мил днес, Артър. Наистина Сибил ви е повлияла много добре. А сега бягайте — ще вечерям с едни много скучни хора, които решително отказват да злословят за ближните си, и ако не дремна малко, няма да мога да си държа очите отворени по време на вечерята. Довиждане, Артър, и предайте най-сърдечните ми поздравии на Сибил. Много ви благодаря за американското лекарство.

— Нали няма да забравите да го вземете, лейди Клем? — попита лорд Артър, надигайки се от стола си.

— Разбира се, че не, глупаво момче. Много мило от ваша страна, че сте толкова загрижен. Ако ми потрябва още, ще ви пиша.

Лорд Артър излезе от къщата в повишено настроение и с чувство на огромно облекчение.

Същата вечер се срещна със Сибил Мъртън. Разказа ѝ, че внезапно се озовал в крайно затруднено положение, на което не му позволявали да обърне гръб нито честта, нито чувството за дълг. Осведоми я, че за момента трябва да отложат сватбата и че няма да е свободен човек, докато не се отърве от ужасните си грижи. Помоли я да му има доверие и да не храни никакви съмнения за бъдещето. Всичко щяло да свърши добре, но било нужно търпение.

Срещата се състоя в зимната градина в дома на мистър Мъртън на Парк Лейн, където лорд Артър бе обядвал както винаги. Сибил изглеждаше по-щастлива от всякога и за миг лорд Артър се изкуши да постъпи като страхливец, да пише на лейди Клемънтайна за хапчето и да не отлага женитбата си — все едно, че на света не съществуваше никакъв мистър Поджърс. Той обаче успя да се пребори с изкушението и не се поколеба дори когато Сибил се хвърли в прегръдките му, обляна в сълзи. Красотата, която бе покорила чувствата му, бе въздействала също така и на съвестта му. Беше убеден, че да разбие такъв прекрасен живот заради няколко месеца удоволствие, би било направо непростимо.

Остана със Сибил до полунощ, като се успокояваха взаимно, и рано на другата сутрин замина за Венеция, след като написа на мистър Мъртън едно мъжко писмо относно необходимостта да се отложи женитбата.

---

[1] Ах, господин нехранимайко! (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Дрешки, парцалки (фр.) — Б.пр. ↑

[3] Заради мен са извършвани лудости (фр.) — Б.пр. ↑

4.

Във Венеция се срещна с брат си, лорд Сърбитън, който случайно бе пристигнал там от Корфу с яхтата си. Двамата младежи прекараха заедно две чудесни седмици. Сутрин се отправяха за Лидо или се разхождаха по зелените канали с дългата си черна гондола, следобед обикновено посрещаха гости на яхтата, а вечеряха във „Флориан“ и пушеха безброй много цигари на Пиацата. И все пак лорд Артър някак си не беше щастлив. Всеки ден изчиташе от край до край колоната с некролозите в „Таймс“ в очакване да съзре съобщение за смъртта на лейди Клемънтайна, ала всеки ден го чакаше разочарование. Започна да се бои да не би да ѝ се е случило нещо лошо и често съжеляваше, че ѝ попречи да вземе аконитина, когато тя нетърпеливо бе пожелала да опита веднага въздействието му. Писмата на Сибил, макар и пълни с обич, доверие и нежност, често бяха тъжни и той понякога имаше чувството, че са разделени завинаги.

Към края на втората седмица на лорд Сърбитън му доскуча във Венеция и той реши да отплава към Равена, тъй като му казаха, че в Пинетума можел да ловува фазани до насита. Отначало лорд Артър категорично отказа да го придружи, но в крайна сметка Сърбитън, когото той горещо обичаше, го убеди, че ако остане сам в хотел „Даниели“, ще умре от скука, така че рано на 15-и потеглиха при силен североизточен вятър и доста развълнувано море. Управляването на яхтата и волният живот на чист въздух върнаха руменината на лорд Артър, но към 22-ри той взе да се тревожи за лейди Клемънтайна и въпреки увещанията на Сърбитън се прибра с влак във Венеция.

Щом слезе от влака и изкачи стъпалата на хотела, собственикът го посрещна с цял куп телеграми. Лорд Артър ги грабна от ръцете му и нетърпеливо ги разкъса. Всичко беше наред. Лейди Клемънтайна бе починала внезапно през нощта на 17-и!

Първата му мисъл бе за Сибил и той ѝ събщи, че незабавно се завръща в Лондон. След това нареди на прислужника си да стегне багажа за изпращане през нощта, заплати петорно на гондолиерите и с

лека стъпка и ведро сърце изтича горе във всекидневната. Там го чакаха три писма. Едното от самата Сибил, изпълнено със съчувствие и съболезнования. Другите бяха от майка му и от адвокатата на лейди Клемънтайна. Оказа се, че старицата вечеряла същата онази нощ с херцогинята и много забавлявала всички със своето остроумие и жизненост, но се прибрала у дома доста рано, оплаквайки се от стомашни киселини. На другата сутрин я намерили мъртва в леглото ѝ, без признаци, че е страдала от болки. Веднага изпратили да повикат сър Матю Рийд, но разбира се, нищо не можело да се направи и на 22-ри щели да я погребат в Бошам Чалкоут. Няколко дни преди смъртта си направила завещание, оставяйки на сър Артър малката си къща на Кързън Стрийт, цялата покъщнина, лични вещи и картини, с изключение на колекцията от миниатюри, които завещала на сестра си лейди Маргарет Ръфорд, а аметистовото колие бе оставила на Сибил Мъртън. Имуществото нямаше голяма стойност, но адвокатът мистър Мансфийлд настойчиво призоваваше лорд Артър да се завърне незабавно, тъй като имало много сметки за плащане, а лейди Клемънтайна не била записвала редовно разходите си.

Лорд Артър бе много трогнат от милото отношение на лейди Клемънтайна и си помисли, че мистър Поджърс има за какво да бъде държан отговорен. Любовта му към Сибил обаче надделя над всяко друго чувство и съзнанието, че е изпълнил дълга си, му донесе покой и утеха. С пристигането си на гара Чаринг Крос вече се чувстваше напълно доволен.

Семейство Мъртън го посрещна изключително радушно. Сибил го накара да обещае, че никога вече не ще допусне нещо да се изпречи помежду им, и определиха датата на сватбата си — седми юни. Животът отново му се видя бляскав и прекрасен и той бе изпълнен с предишното чувство на доволство.

Един ден се отби в къщата на Кързън Стрийт заедно с адвокатата на лейди Клемънтайна и самата Сибил, изгори цели връзки избледнели писма, преобърна чекмеджетата със стари ненужни вещи и изведнъж младото момиче нададе радостен възглас.

— Какво намери, Сибил? — попита лорд Артър и усмихнат вдигна поглед от работата си.

— Виж каква прелестна малка бонбонiera, Артър! Каква старинна холандска изработка! Подари ми я, моля те! Знаеш, че

аметистите няма да ми отиват, докато не стана поне на осемдесет години!

Беше кутийката, съдържа аконитина.

Лорд Артър я изгледа втренчено и страните му леко се зачервиха. Почти изцяло бе забравил деянието си и му се стори странно съвпадението, че Сибил, заради която бе изживял всичките си ужасни страдания, първа му напомни за тях.

— Разбира се, че можеш да я вземеш, Сибил. Аз самият я подарих на лейди Клем.

— О, благодаря ти, Артър! А може ли да взема и бонбона? Не подозирах, че лейди Клем е обичала сладки неща. Мислех я прекалено интелектуална за това.

Лорд Артър пребледня като мъртвец и през ума му мина ужасяваща мисъл.

— Бонбон ли каза, Сибил? Какво значи това? — попита той бавно, с прегракнал глас.

— Вътре има един-единствен бонбон и нищо друго. Изглежда ми доста стар и прашен и нямам ни най-малко намерение да го ям. Но какво ти стана, Артър? Как пребледня!

Лорд Артър се втурна през стаята и сграбчи кутийката. Вътре видя кехлибарената капсула с мехурчето отрова. Все пак лейди Клем бе умряла от естествена смърт!

Ударът, който му нанесе това откритие, напълно го сломи. Той хвърли капсулата в горящата камина и се отпусна с отчаян стон на дивана.

5.

Мистър Мъртън доста се разстрои от второто отлагане на сватбата, а лейди Джулия, която си бе поръчала вече рокля за случая, направи всичко, което бе по силите ѝ, да убеди Сибил да разтрогне връзката си с лорд Артър. Ала, макар че Сибил обичаше безпределно майка си, тя се бе обрекла на лорд Артър и никакви увещания на лейди Джулия не бяха в състояние да я разколебаят. Колкото до самия лорд Артър, трябваша му цели дни, за да се пребори със страшното си разочарование, и известно време нервите му бяха съвсем разстроени. Отличният му здрав разум обаче скоро надделя и практичният му ум не го остави дълго да се колебае как трябва да постъпи. След като с отровата нищо не стана, очевидно, че най-благоразумно бе да прибегне до динамит или някакъв друг експлозив.

Лорд Артър отново прегледа списъка на своите приятели и роднини и след грижливо обмисляне реши да вдигне във въздуха чичо си, настоятеля на Чичестърската катедрала. Той беше изключително образован и културен мъж със слабост към часовниците и имаше великолепна колекция от старинни образци, като се започне от петнайсети век, та чак до наши дни, на лорд Артър му хрумна, че това негово хоби му предлагаше отлична възможност да изпълни замисъла си. Друг въпрос беше откъде да набави механизма с експлозива. Лондонският указател не му даде никакви сведения по този въпрос, а той чувстваше, че няма никакъв смисъл да се обръща за помощ към Скотланд Ярд, тъй като полицията никога не беше в течение на действията на динамитната банда, докато не станеше някоя експлозия, а и след това не бе кой знае колко наясно.

Изведнъж се сети за приятеля си Рувалов — млад русин с подчертани революционни наклонности, с когото се бе запознал през зимата у лейди Уиндърмиър. Граф Рувалов уж пишеше биография на Петър Велики и бе дошъл в Англия под предлог, че издирва документи за престоя на царя в тази страна като дърводелец-корабостроител, ала всички подозираха, че е агент на нихилистите, и нямаше съмнение, че

руското посолство не гледаше с добро око на присъствието му в Лондон. Лорд Артър беше убеден, че той е най-подходящият човек за неговите цели, и една сутрин се отправи към дома му в Блумсбъри, за да му поиска съвет и помощ.

— Значи започнахте да се отнасяте сериозно към политиката? — попита граф Рувалов, когато лорд Артър му изложи целта на посещенията си. Ала лорд Артър, който ненавиждаше всяка измама, се почувства задължен да му признае, че не храни ни най-малък интерес към социалните въпроси, а просто се нуждае от експлозивен механизъм за уреждането на един чисто семеен проблем, от който е заинтересован само той и никой друг.

Граф Рувалов го гледа известно време изумен, ала като видя, че гостът му е напълно сериозен, написа един адрес на лист хартия, сложи си инициалите отдолу и му го подаде през масата.

— Скотланд Ярд би дал мило и драго да научи този адрес, скъпи приятелю.

— От мен няма да го получат! — възкликна лорд Артър и се засмя. Сетне раздруса сърдечно ръката на младия русин, изтича надолу по стълбите и каза на кочияша да кара към Сохо.

Там го освободи и тръгна, без да бърза, по Грийк Стрийт до едно място, наречено Бейлс Корт. Мина под някакъв свод и се озова в задънена улица, явно владение на някаква френска перачница, ако се съдеше по спретнатата мрежа от въжета за простиране, опънати от една къща към друга и по които в ранното утро пърхаше избелено платно. Запъти се към самия край на уличката и почука на вратата на малка зелена къща. След дълга пауза, по време на която всички прозорци с изглед към двора заприличаха на замацани петна от надничащи лица, вратата се отвори от някакъв чужденец с доста грубоват вид, който го попита на развален английски какво желае. Лорд Артър му подаде листа, получен от граф Рувалов. Щом го погледна, мъжът се поклони и покани лорд Артър да влезе в една доста неугледна всекидневна на долния етаж и само минута по-късно в стаята нахлу хер Винкелкопф, както го наричаха в Англия, с изцапана салфетка на врата и вилица в лявата ръка.

— Граф Рувалов ми даде препоръчително писмо до вас — започна лорд Артър, след като се поклони — и много бих желал да

обсъдим накратко един делови въпрос. Казвам се Смит, Робърт Смит, и бих искал да ми доставите експлозив с часовников механизъм.

— Много ми е приятно да се запозная с вас, лорд Артър — засмя се добродушно дребният немец. — Не се тревожете, мой дълг е да познавам всеки и ви помня от една вечер у лейди Уиндърмиър. Надявам се, че милейди се чувства добре. Бихте ли ми направили компания, докато закузвам? Имам великолепен пастет, а приятелите ми най-любезно ме уверяват, че рейнското ми вино е по-добро от онова, с което ги черпят в немското посолство.

И преди лорд Артър да дойде на себе си от изненадата, че бе разпознат, той вече седеше в една задна стая, отпиваше великолепно „Маркобрюнер“ от бледожълта чаша с високо столче и кралски монограм и беседваше най-дружелюбно със знаменития конспиратор.

— Експлозивите с часовникови механизми — обясняваше хер Винкелкопф — са много неудобни за пренасяне в чужбина и дори ако успеят да ги прекарат през митницата, обикновено избухват, преди да стигнат до местоназначението си по вина на нередовните влакове. Ако обаче ви трябва за употреба на английска земя, мога да ви набавя нещо много добро и ви гарантирам, че ще останете доволен от резултата. Мога ли да ви попитам за кого е предназначен? Ако е за полицията или за някой, свързан със Скотланд Ярд, боя се, че няма да мога да ви услужа. Английските детективи са всъщност най-добрите ни приятели и аз съм се убедил, че като разчитаме на тяхната глупост, ние можем да правим каквото си искаме. Не бих се лишил от нито един.

— Уверявам ви — каза лорд Артър, — че работата ми няма нищо общо с полицията. Всъщност часовникът е предназначен за настоятеля на Чичестърската катедрала.

— Боже мой! Не подозирах, че сте такъв върл противник на религията, лорд Артър. Малко са младежите като вас в днешно време.

— Боя се, че ме надценявате, хер Винкелкопф — изчерви се лорд Артър. — Трябва да ви призная, че не знам нищо за теологията.

— Значи въпросът е от съвсем лично естество?

— Съвсем лично.

Хер Винкелкопф сви рамене, излезе от стаята и се върна след няколко минути с кръгло парче динамит, колкото едно пени, и изящен малък френски часовник, върху който бе монтирана позлатена фигура на Свободата, настъпила хидрата на Деспотизма.

Лицето на лорд Артър светна.

— Точно това ми трябваше! — възкликна той. — А сега ми кажете как се задейства.

— А, това си е моя тайна — отвърна хер Винкелкопф, съзерцавайки изобретението си с оправдана гордост. — Кажете ми кога желаете да избухне и аз ще наглася механизма.

— Ами днес сме вторник, така че ако можете да го изпратите веднага...

— Невъзможно. Имам да свърша неотложна работа за едни приятели от Москва. Но утре бих могъл да го изпратя.

— Е, и утре няма да е късно — учтиво се съгласи лорд Артър, — ако бъде доставен вечерта или в четвъртък сутринта. А механизма нагласете, да речем, точно за петък по пладне. По това време настоятелите си е винаги у дома.

— Петък по пладне — повтори хер Винкелкопф и си отбеляза в голям тефтер върху писалището недалеч от камината.

— А сега — стана лорд Артър, — бихте ли ми казали колко ви дължа?

— Това е такава дреболия, лорд Артър, че не си струва да ви вземам пари. Динамитът възлиза на седем шилинга и шест пенса, часовникът е три лири и десет шилинга, а пощенските разноски са за около пет шилинга. За мен е удоволствие да услужа на приятел на граф Рувалов.

— А за вашето безпокойство, хер Винкелкопф?

— А, моля ви се! За мен е истинско удоволствие. Аз не работя за пари. Живея изцяло за изкуството си.

Лорд Артър остави на масата четири лири, два шилинга и шест пенса, благодари на дребничкия немец за любезността и след като отклони поканата да се запознае идната събота с неколцина анархисти на чай и закуски, излезе от къщата и се отправи към Хайд Парк.

През следващите два дни беше в състояние на крайна възбуда и в петък по обяд отиде в „Бъкингам“ да очаква новините. През целия следобед едрият портиер на клуба разнасяше телеграми от страната с резултатите от конните надбягвания, присъдите на бракоразводните дела, прогнозите за времето и тям подобни, докато телеграфът тракаше скучни подробности за заседанието на Камарата на общините, продължило цяла нощ, и незначителната паника на борсата. В четири

часа донесоха вечерните вестници и лорд Артър се затвори в библиотеката с „Пал Мал“, „Сейнт Джеймсис“, „Глоуб“, и „Екоу“ за огромно възмущение на полковник Гудчайлд, който изгаряше от нетърпение да прочете отзиви за речта си, произнесена същата сутрин в Маншън Хаус на тема южноафриканските мисии и доколко е за препоръчване да се назначават чернокожи епископи във всяка провинцията по една или друга причина имаше силни предубеждения срещу „Ивнинг нюз“. Нито един вестник обаче не съдържаше дори и най-лек намек за Чичестър и лорд Артър предположи, че покушението не е успяло. Това бе ужасен удар за него и известно време той бе силно разстроен. Хер Винкелкопф, когото посети на другия ден, преливаше от красноречиви извинения и му предложи безплатно втори часовник или сандъче с нитроглицеринови бомби на коштуема цена. Лорд Артър обаче бе изгубил вяра в експлозивите, а и самият хер Винкелкопф призна, че в днешно време всичко е твърде замърсено и дори динамитът не може да се получи в чисто състояние. Макар и да допускаше някаква нередност в механизма, дребният немец все пак хранеше надежди, че все още може да се задейства, и изтъкна случая с един барометър, който изпратил навремето на одеския градоначалник и който, макар и нагласен да избухне след десет дни, свършил тази работа чак след три месеца. Вярно, че при експлозията успял да разкъса на парчета само една домашна прислужница, тъй като градоначалникът бил напуснал града шест седмици преди това, но поне показал, че контролиран от механизма, динамитът като разрушителна сила е мощен, макар и не много надежден фактор. Лорд Артър се поуспокои от този пример, но все пак му бе съдено да се разочарова, тъй като два дни по-късно херцогинята го повика в будоара си и му показа току-що полученото от Чичестър писмо.

— Джейн пише извънредно мили писма — му каза тя. — Трябва да прочетеш това последното. Направо е като романите, които ни изпраща Муди.

Лорд Артър грабна писмото от ръката ѝ и зачете:

Чичестър, 27 май

Скъпа лельо,

Много ти благодаря за вълнения и памучния плат, които изпрати за Доркасното дружество. Напълно съм

съгласна с теб, че желанието им да се обличат красиво е пълна глупост, но в днешно време всички са тъй радикални и нерелигиозни, че е твърде трудно да ги убедиш да не се опитват да се обличат като висшите класи. Направо не знам докъде ще стигнем така. Както татко споменава често в проповедите си, живеем във века на неверието.

Голям смях падна тук по повод на един часовник, изпратен на татко в четвъртък от неизвестен поклонник. Пристигна от Лондон в дървена кутия с платени пощенски разноски и татко е убеден, че е изпратен от някой, който е прочел забележителната му проповед „Свобода ли е слободията?“, тъй като най-отгоре на часовника имаше женска фигура с нещо на главата си, което татко нарече „шапката на свободата“. Лично на мен ми се стори, че шапката не ѝ стоеше много добре, но татко каза, че е историческа, така че няма как. Паркър го разопакова и татко го постави върху полицата над камината в библиотеката. И както си седяхме всички там в петък сутринта, часовникът удари дванайсет часа, нещо изпраща, от пиедестала на фигурата излезе малко облаче пушек, богинята на свободата падна и си строши носа на решетката! Мария доста се разтревожи, но всичко бе тъй забавно, че дори татко се развесели. Като го разгледахме, се оказа, че е нещо като будилник, който се нагласява за определен час, и ако поставиш малко барут под едно чукче, може да се задейства, когато пожелаеш. Татко каза, че не бива да остане в библиотеката, тъй като вдига шум, затова Реджи го отнесе в занималнята си и по цял ден прави експлозии. Как мислиш, дали на Артър би му допаднал такъв един часовник за сватбен подарък? Предполагам, че са много на мода в Лондон. Татко твърди, че можели да бъдат твърде полезни, защото показвали, че свободата не е трайна и рано или късно се сгромолясва. Той също така казва, че свободата била изобретена по време на френската революция. Колко ужасно!

А сега трябва да посетя членовете на Доркасното дружество и да им прочета пасажи от поучителното ти

писмо. Колко е вярна, мила лелю, мисълта ти, че при тяхното социално положение трябва да носят само дрехи, които не им стоят добре! Аз съм напълно съгласна, че желанието им да бъдат елегантни е нелепо, след като и на този, и на другия свят има толкова по-важни неща. Много се радвам, че поплинената ти рокля на цветенца е ушита добре и че дантелата не е пострадала. В сряда ще отида у епископа с жълтата сатенена рокля, която ти бе тъй любезна да ми подариш, и мисля, че ще изглеждам много добре. Какво мислиш за джувките? Дженингс твърди, че сега всички носели джувки и че фустите били със силно набрани воланчета. Реджи току-що си направи още една експлозия и татко нареди часовникът веднага да се отнесе в конюшната. Имам чувството, че баща ми вече не е така възхитен от часовника както в началото, макар да е твърде поласкан от факта, че му подаряват такава прелестна и остроумна играчка. Това показва, че хората четат проповедите му и се поучават от тях.

Той ви изпраща своите сърдечни поздравии, към които се присъединяват също Джеймс, Реджи и Мария, и като се надявам, че подаграта на чичо Сесил не го измъчва много, оставам, мила лелю, твоя любяща племенница.

Джейн Пърси

P.S. Моля да ми напишеш за джувките. Дженингс настоява, че са последна дума на модата.

Лорд Артър изглеждаше толкова сериозен и нещастен, след като прочете писмото, че херцогинята избухна в смях.

— Скъпи Артър! — възкликна тя. — За последен път ти показвам писмо от млада дама! Но какво мислиш за часовника? Според мен това е изумително изобретение и много бих искала да имам и аз такъв.

— Аз нямам високо мнение за тях — отвърна лорд Артър с тъжна усмивка, целуна майка си и излезе от стаята.

Щом се качи горе, той се хвърли на канапето и очите му се изпълниха със сълзи. Бе вложил цялото си старание, за да извърши

убийство, а претърпя неуспех и в двата случая, при това, без да има лична вина. Направи каквото беше по силите му, за да изпълни дълга си, но явно самата съдба го бе предала. Потискаше го мисълта за безполезността на добрите намерения и безсмислието на всякакви опити да бъдеш на висота. Дали няма да е по-добре изобщо да се откаже от женитбата? Сибил ще страда, това е вярно, ала страданието не би могло всъщност да навреди на една такава благородна натура като нейната. Колкото до него, какво значение имаше? Все някъде се води някаква война, в която един мъж да може да загине, а тъй като животът не му обещаваше удоволствия, то и смъртта не го плашеше. Нека съдбата се погрижи за неговата орис. Той няма да си помръдне пръста, за да ѝ помогне.

В седем и половина се облече и отиде в клуба. Там завари Сърбитън с компания от млади мъже и бе принуден да вечеря с тях. Баналните им разговори и плоските им шеги не му бяха интересни и веднага след кафето си тръгна, като си измисли някакъв ангажимент, за да може да се измъкне. На излизане от клуба портиерът му подаде някакво писмо. Беше от хер Винкелкопф: той го молеше да намине на другия ден и да види избухващия чадър, който се задействал при отварянето. Било последното изобретение в тази област, току-що получено от Женева. Лорд Артър накъса писмото на парченца. Беше решил да не предприема повече никакви опити. Тръгна бавно към Темза и цели часове седя край брега на реката. Луната надничаше като лъвско око през грива от белезникави облаци и безброй звезди изпъстриха хлътналия свод като златен пращец, посипан по виолетов купол. От време на време някой шлеп се плъзваше в буйния поток и отплаваше с течението, железопътните сигнали се сменяха от зелено на алено, докато влаковете с писък преминаваха моста. След известно време от високата кула на Уестминстър гръмко удари полунощ и нощта сякаш потреперваше при всеки удар. Сетне железопътните светлини изгаснаха, един самотен фенер остана да грее като самотен рубин върху гигантска мачта и шумът на големия град утихна.

В два часа той стана и тръгна към Блекфрайърс. Как нереално изглеждаше всичко! Също като в странен сън. Къщите на отсрещния бряг на реката бяха като изградени от тъма. Сякаш среброто и сянката бяха измайсторили света отново. Огромният купол на катедралата „Сейнт Пол“ изплава като мехур от здрачния въздух.

Като наближи Иглата на Клеопатра^[1], видя някаква фигура, надвесена над парапета на реката, а като наближи, човекът вдигна поглед към него и светлината на газения фенер освети лицето му.

Беше мистър Поджърс, хиромантът! Веднага позна пълното, отпуснато лице, очилата със златни рамки, болезнената бледа усмивка и чувствената уста.

Лорд Артър спря. Осени го чудесна идея и той се прокрадна зад гърба на хироманта. Миг след това го сграбчи за краката и го метна в Темза. Чу се груба ругатня, силен плясък и след това — тишина. Лорд Артър напрегнато се надвеси, ала от хироманта не се виждаше нищо, освен цилиндъра му, който танцуваше в огрения от луната водовъртеж. След малко и той потъна и от мистър Поджърс не остана ни следа. Изведнъж му се стори, че вижда как масивната недодялана фигура се опитва да се добере до стълбата недалеч от моста, и го обзе страшното чувство, че не е успял, но се оказа само отразена сянка и всичко изчезна, когато луната се подаде иззад облака. Най-сетне му се стори, че е изпълнил повелята на съдбата. Въздъхна дълбоко, с облекчение, и устните му изрекоха името на Сибил.

— Да не би да сте изпуснали нещо, сър? — внезапно произнесе някой зад гърба му.

Той се извърна и видя един полицаи с фенер в ръка.

— Нищо важно, сержанте — отвърна лорд Артър усмихнат и махна на минаващия файтон, скочи вътре и нареди на кочияша да кара към площад Белгрейв.

През следващите няколко дни надеждата се редуваше с отчаянието. На моменти почти очакваше мистър Поджърс да влезе в стаята, а друг път чувстваше, че не е възможно съдбата да е тъй несправедлива към него. На два пъти ходи до жилището на хироманта на Уест Мун Стрийт, ала не намери сили да дръпне звънеца. Изгаряше от желание да научи истината и се боеше от нея.

Най-сетне я узна. Седеше в пушалнята на клуба си и пиеше чай, заслушан доста отегчено в разказа на Сърбитън за последните весели песни, изпълнявани в „Гейъти“, когато се появи келнерът с вечерните вестници. Той взе „Сейнт Джеймсис“ и го запрелиства безразлично, когато погледът му се спря на странно заглавие:

Пребледня от възбуда и зачете. Ето какво пишеше:

Вчера в седем часа сутринта реката изхвърли на брега на Гринидж, точно пред хотел „Шип“, тялото на видния хиромант мистър Септимъс Поджърс. Злощастният джентълмен изчезнал от няколко дни и хиромантските среди били силно обезпокоени. Предполага се, че се е самоубил поради моментно умопомрачение, причинено от претоварване с работа, и следователят стигна именно до такова заключение. Мистър Поджърс тъкмо бил завършил сложно изследване на тема „Човешката ръка“, което ще бъде публикувано в близко бъдеще и несъмнено ще бъде посрещнато с голям интерес. Покойният е бил на шейсет и пет години и както личи по всичко, няма близки роднини.

Лорд Артър изскочи от клуба с вестника в ръка за огромно изумление на портиера, който безуспешно се опита да го спре, и потегли незабавно за Парк Лейн. Сибил го съзря от прозореца си и нещо ѝ подсказа, че той носи добри новини. Изтича да го посрещне и щом видя лицето му, разбра, че всичко е наред.

— Скъпа моя Сибил! — извика лорд Артър. — Да се оженим още утре!

— Глупаво мое момче! Та нали още не сме поръчали сватбената торта! — засмя се през сълзи Сибил.

---

[1] Така се нарича обелискът от розов гранит, издигнат на брега на Темза през 1878 г. — Б.пр. ↑

6.

На венчавката, която се състоя след три седмици, катедралата „Сейнт Питър“ се препълни с изискани и елегантни люде. Венчавката бе отслужена по най-внушителен начин от настоятеля на Чичестър и всички бяха единодушни, че не са виждали по-красива двойка от младоженеца и булката. Те обаче бяха повече от красиви — бяха и щастливи. Лорд Артър не съжали нито за миг, че бе понесъл толкова страдания заради Сибил, докато тя от своя страна му даде всичко, което една жена може да дари на един мъж: преклонение, нежност и любов. Тяхната обич не бе погубена от действителността. Винаги щяха да се чувстват млади.

След няколко години, когато вече им се бяха родили две прелестни дечица, лейди Уиндърмиър ги навести в Олтън Прайъри — чудна старинна къща, сватбен подарък от херцога за неговия син; и един следобед, както си седеше в компанията на лейди Артър под една липа в градината и се любуваше на момченцето и момиченцето, които си играеха из розовата алея като палави слънчеви зайчета, тя изведнъж хвана ръката на домакинята и попита:

— Щастлива ли сте, Сибил?

— Скъпа лейди Уиндърмиър, разбира се, че съм щастлива. Вие не сте ли?

— Аз нямам време за щастие, Сибил. Винаги харесвам последния мъж, с когото съм се запознала, но обикновено хората ми омръзват веднага след като ги опозная.

— Нима вашите лъвове не ви задоволяват, лейди Уиндърмиър?

— Ах, скъпа, не! Лъвовете ги бива само за един сезон. Веднага щом им подстрижат гривите, те се превръщат в най-досадните същества. Освен това, ако се отнасяш добре с тях, те се държат отвратително. Спомняте ли си онзи ужасен мистър Поджърс? Оказа се един нахален шарлатанин. Аз, разбира се, нямах нищо против това и му прощавах дори когато ми искаше пари назаем, но не можех да

понеса и ухажването му. Той ме накара да намразя хиромантията. Сега съм се увлякла по телепатията. Тя е далеч по-забавна.

— В тази къща не бива да произнасяте нито дума против хиромантията, лейди Уиндърмиър. Това е единствената тема, по която Артър не дава да се изрече нищо лошо. Уверявам ви, че гледа на нея съвсем сериозно.

— Надявам се, Сибил, не искате да кажете, че вярва в хиромантията?

— Попитайте го сама, лейди Уиндърмиър. Ей го — идва насам.

Лорд Артър наистина се зададе откъм градината с огромен букет жълти рози в ръце, а двете деца припкаха около него.

— Лорд Артър!

— Да, лейди Уиндърмиър?

— Нали не вярвате в хиромантията?

— Разбира се, че вярвам — отговори усмихнато младият мъж.

— Но защо?

— Защото ѝ дължа цялото щастие в живота си — отвърна той тихо, като се отпусна в един плетен стол.

— Но, скъпи Артър, какво толкова ѝ дължите?

— Сибил — отвърна той и подаде букета рози на жена си, загледан във виолетовите ѝ очи.

— Що за глупост! — възкликна лейди Уиндърмиър. — През живота си не съм чувала подобна глупост!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.